

การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาวดี ตีวาวิไล¹

บทคัดย่อ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ถือเป็นหนึ่งกลไกสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามเป็นสถานศึกษาสังกัด เทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่ได้รื้อฟื้นนำหลักปรัชญาดังกล่าวมาพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนและพัฒนาผู้เรียน จึงได้มีการศึกษาวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าในการบริหารจัดการโรงเรียน 2) พัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินการ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี ตามแบบผสมผสานวิธีหลายขั้นตอน เก็บข้อมูล ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพมาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน และสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหาร จัดการ และศึกษาผลการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักการประเมินแบบ CIPPIEST กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และนำผลการประเมินกลับมาพัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการที่ ได้คือ UBON MODEL ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เข้าใจ (U: Understanding) คือ การสร้าง ความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์บริบทเพื่อกำหนดเป้าหมาย 2) ทำได้ (B: Best Practice) คือ การสร้าง แนวปฏิบัติที่ดี เหมาะสมกับบริบท 3) ใช้ต่อเนื่อง (O: Ongoing Process) คือ การสร้างความยั่งยืน ขยายผล ต่อเนื่อง 4) ขยับเคลื่อนชุมชน (N: Network) คือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีแนวทางปฏิบัติเพื่อการกำกับติดตาม 3 มิติ ประกอบด้วย มิติผู้บริหาร มิติครู และมิติ นักเรียน โดยรูปแบบและแนวทางนี้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาโรงเรียนและผู้เรียนตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้เป็นอย่างดี และสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการ UBON MODEL ไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรอื่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

คำสำคัญ: การบริหารจัดการโรงเรียน, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, บริบทของโรงเรียน ..

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม, เทศบาลตำบลปลายบาง นนทบุรี 11130

Development of Plaibang Watubonwanaram Municipal School Management based on the Sufficiency Economy Philosophy

Pawadee Tiwawilai¹

Abstract

The Sufficiency Economy Philosophy is an important mechanism for national development in economic, social and educational sectors. The Ministry of Education has announced the policy to applied this philosophy in educational institutes. Plaibang Watubonwanaram Municipal School, an education institute under the local government organization of Plai Bang Subdistrict Municipality, Bang Krui District, Nonthaburi, has adopted the Sufficiency Economy Philosophy for school management and student development. Therefore, the research and development of the school management was required. Objectives of this research were 1) to study the context and input of the school management, 2) to develop model and guideline for school management based on the Sufficiency Economy Philosophy, and 3) to study the results of implementing this model and guideline. This study was the research and development using mixed method research design, multiphase mixed method. Quantitative and qualitative data were collected and analyzed as the school's fundamental information. The model and guideline for school management were subsequently developed and its implementation was studied in teachers, students, parents, and community using CIPPEST assessment model. The assessment results were then used to develop the most effective model for school management. Results showed that the model and guideline for school management was UBON MODEL comprising 4 components 1) U: Understanding, create understanding to analyze context for goal setting, 2) B: Best Practice, create best practices suitable for the context, 3) O: Ongoing Process, create sustainability and scale-up continuously, and 4) N: Network, create cooperative networks with community and related organizations. Each component contained guideline for monitoring and control in 3 dimensions including administrator, teacher, and student dimensions. UBON model was highly effective for school and student development according to administrator, teacher, parent, and community opinions. It can be applied for other organization development based on the Sufficiency Economy Philosophy.

Keywords: School Management, the Sufficiency Economy Philosophy, School Context

¹ Director of Plaibang Watubonwanaram, Plai Bang Subdistrict Municipality, Nonthaburi, 11130

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) และเพื่อตอบสนองต่อนโยบาย เทศบาลตำบลปลายบาง ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศให้มีคุณภาพ ทำให้ในช่วงที่ผ่านมาสถานศึกษาหลายแห่งได้มีการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทของการบริหารจัดการสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนไปจนถึงชุมชนที่ตั้ง (พินิจ เครือเหลา และวรกาญจน์ สุขสดเขียว, 2562)

ถึงแม้จะมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนา แต่อย่างไรก็ดี ด้วยบริบทของแต่ละสถานศึกษาที่ต่างกัน อีกทั้งหลักการของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการทำให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละที่ ดังนั้นในแต่ละสถานศึกษาจึงมีรูปแบบการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป โดยได้มีงานวิจัยที่รวบรวมข้อคิดเห็นที่สำคัญในการพัฒนาไว้ พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรสร้าง 1) ความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการสอนที่สอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) มีการกำหนดวิธีการจัดสื่อ เทคโนโลยีที่ส่งเสริมความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา 4) เน้นการนำปัญหาที่เกิดจากสภาพจริงมาแก้ปัญหา โดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและมีการตรวจสอบ 6) ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานงบประมาณสถานศึกษา 7) จัดทำเอกสารเว็บไซต์ ซีดี เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ 8) พัฒนาศักยภาพ ความรู้ของครูและตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานงบประมาณสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ (จารุรัตน์ ปลื้มชัย และปณิธาน วรรณวัลย์, 2562)

ดังนั้นโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลปลายบาง มีวิสัยทัศน์ คือ “โรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน โดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” จึงมีความต้องการที่จะนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สู่กิจกรรมการเรียน

และนำไปปฏิบัติในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้วยความมุ่งหวังที่จะพัฒนานักเรียนเพื่อให้มีความพอประมาณในการใช้ชีวิต มีคุณภาพในสถานะที่ตนเองเผชิญได้อย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันจากปัญหาต่าง ๆ ที่มีโอกาสพบเจอ และเพื่อให้เกิดรูปแบบการพัฒนาโรงเรียน และพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว จึงต้องมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน (Research and Development) ในเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาบริบท (Context) และปัจจัยนำเข้า (Input) ในการบริหารจัดการของโรงเรียน และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความเหมาะสมกับบริบทและปัจจัยนำเข้า และนำรูปแบบที่พัฒนาได้มาบริหารจัดการโรงเรียน นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน มีการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ และศึกษาผลการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการด้วยหลักการประเมินแบบ CIPPIEST กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน เพื่อนำผลการประเมินกลับมาพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปดำเนินการ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis (พินิจ มีคำทอง และ โกวิท ชาญพงษ์, 2562) โดยวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามกรอบแนวคิด 7S McKinsey ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้างองค์การ (Structure) ระบบการทำงาน (System) รูปแบบการทำงาน (Style) บุคลากร (Staff) ทักษะ (Skill) และ ค่านิยมร่วม (Shared value) (Peter & Waterman, 1982) และใช้หลักการ POSDCoRB ร่วมกับการมีส่วนร่วม วิเคราะห์บริบทด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning), การจัดองค์กร (Organizing), การจัดกำลังคน (Staffing), การอำนวยการ (Directing), การประสานงาน (Co-Ordinating), การรายงานผล (Reporting) และ การจัดงบประมาณ (Budgeting) (Gulick & Urwick, 2003) ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ซึ่งนับเป็นการเข้าใจในบริบทของโรงเรียน ใช้หลักการ PEST Analysis ที่ประกอบด้วย การเมือง (Political

Component) เศรษฐกิจ (Economic Component) สังคมและวัฒนธรรม (Socio-Cultural Component) และ เทคโนโลยี (Technological Component) (พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต, 2561)

การสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการ ใช้หลักการบริหารจัดการและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง คือ การบริหารและกำหนดเป้าหมายให้เกิดการพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมี 2 เงื่อนไข คือการใช้ความรู้และคุณธรรม ทำให้เกิดผล 4 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อย่างสมดุล (ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์, 2557)

2) การบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (P) การดำเนินการตามแผน (D) การตรวจสอบ (C) และการปรับปรุงแก้ไข (A) (มรกต วงเนตร, 2554; ญัณฐ์ณพัชร อ่อนตาม, 2562)

3) หลักการ Best Practice คือ วิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ และก้าวสู่ความเป็นเลิศได้ (บุญดี บุญญากิจ และ กมลวรรณ ศิริพานิช, 2546)

4) แนวคิด Empathetic Leadership คือ ภาวะผู้นำที่มี Empathy skill หรือทักษะในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รับรู้ว่าผู้อื่นมีความรู้สึกอย่างไรผ่านการมองในมุมมองของพวกเขาเหล่านั้น ทั้งในแง่ของการเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น (Affective empathy) ความเห็นอกเห็นใจ พร้อมให้ความช่วยเหลือ (Compassionate empathy) และความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกนึกคิด และสภาวะจิตใจของผู้อื่นในเหตุการณ์ต่าง ๆ (Cognitive empathy) เพื่อสร้างความสุขในการทำงาน รวมถึงส่งเสริมให้เกิดศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน (ภัทรวดี วัฒนศัพท์, เสาวณี สิริสุขศิลป์ และประกฤติยา ทักชีโน, 2565)

5) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) คือ การที่บุคคลผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร (นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และ อินดา ศิริวรรณ, 2560)

การศึกษาผลการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการ ใช้หลักการประเมินแบบ CIPPIEST MODEL ประกอบด้วย การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Evaluation) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดส่งต่อ (Transport) และนำผลที่ได้จากการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงและพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำมาใช้ในรอบปีการศึกษา 2564 และ 2565

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research Design) ตามแบบผสมผสานวิธีหลายขั้นตอน (Multiphase Mixed Method)

ประชากร คือผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรของโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม รวมถึงชุมชนตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

กลุ่มเป้าหมาย มีดังนี้

- 1) ผู้บริหาร หรือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 2) ครูและบุคลากรในโรงเรียนจำนวนรวมทั้งสิ้น 12 คน
- 3) คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน
- 4) ผู้ปกครอง 113 คน
- 5) นักเรียน 30 คน
- 6) ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำกลุ่มชุมชน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย อย่างน้อย 5 คน หรือ

จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว

กระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายสามารถอธิบายวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลหลักในแต่ละกลุ่มประชากรโดยมีเกณฑ์การคัดเลือกจำแนกตามกลุ่มประชากร ดังนี้

1) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนน้อย เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จึงให้ทุกคนร่วมตอบแบบสอบถามบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ปกครอง เนื่องจากจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 154 คน คิดจำนวนผู้ปกครองตามจำนวนนักเรียนทั้งหมดคือ 154 คน เมื่อใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาจำนวนตัวแทนของประชากรที่มีขนาดเล็ก ตามหลักของ Krejcie & Morgan (1970) พบว่า จากจำนวนประชากร 160 คน จะใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 113 คน โดยคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- มีความยินยอมในการให้ข้อมูลและร่วมตอบแบบสอบถาม
- อายุ 18 ปีขึ้นไป
- สามารถอ่านภาษาและเขียนภาษาไทยได้
- เป็นผู้ปกครอง หรือผู้ที่เลี้ยงดูนักเรียน หรือผู้แทนของผู้ปกครองโดยชอบธรรม

3) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนักเรียน เนื่องด้วยนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลปลายบาง วัดอุบลนาราม มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งสิ้น 154 คน อย่างไรก็ตามก็คัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสามารถประเมินผลและตอบแบบสอบถามได้ จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ผู้ที่เลี้ยงดู หรือผู้แทนโดยชอบธรรมในการตอบแบบสอบถาม
- นักเรียนมีความยินยอมในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง
- สามารถอ่านภาษาและเขียนภาษาไทยได้

4) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มชุมชนตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กลุ่มดังกล่าวจะได้จากการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) แบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเลือกผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ และผู้นำชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมมาสู่การพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- เป็นผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำกลุ่มชุมชน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย
- มีความยินยอมในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามของการวิจัย
- มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมภายใต้การบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1

1) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับ บริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับ บริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน เกี่ยวกับ บริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียน เทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำกลุ่มชุมชน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) แนวทางและแบบบันทึกการสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับ บริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2

1) เอกสาร แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) แนวทางและแบบบันทึกการสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3

1) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ปีการศึกษา 2563

2) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ปีการศึกษา 2563

3) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน เกี่ยวกับ ผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ปีการศึกษา 2563

4) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2564

5) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2564

6) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2564

7) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2565

8) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2565

9) แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2565

10) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำกลุ่มชุมชน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11) แนวทางและแบบบันทึกการสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไปแสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงวัตถุประสงค์

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือวัดเชิงปริมาณ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มคนที่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือกลุ่มครู ผู้ปกครอง และกลุ่มนักเรียนจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเทศบาลตำบลปลายบาง กลุ่มละ 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ หรือค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับข้อคำถามรวมทั้งฉบับ (Correction Item Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกรายข้อที่เป็นบวกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง (Reliability) แบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ .70 ขึ้นไป

3. การทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแนวทางการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเลือกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่ใกล้เคียงเป็นพื้นที่ทดลอง โดยเลือกโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดสิงห์ แจ่มขึ้นวิทยาคม และนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแนวทางการสนทนากลุ่มไปทดลองใช้เพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่าผลที่ได้จากการใช้เครื่องมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1 การสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสนทนากลุ่มจะใช้เวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำกลุ่มชุมชน หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาคนละประมาณ 1 ชั่วโมง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1 รวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารของโรงเรียน รวมถึงแนวคิดและทฤษฎี และรวบรวมข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 เพื่อนำมาวิเคราะห์ และสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2 การสนทนากลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3 ยกร่างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5 พัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามข้อคิดเห็นจากแบบสอบถาม

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปีการศึกษา 2564 และ 2565

1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเพื่อประเมินผลการบริหารจัดการโรงเรียน ก่อนการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2 นำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนในปีการศึกษา 2564

3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ประเมินผลหลังการ
ใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ในปีการศึกษา 2564

4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา และนำไปใช้ในปีการศึกษา 2565

5 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ประเมินผลหลังการ
ใช้รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ในปีการศึกษา 2565 และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแจกแจงของข้อมูล พร้อมจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามความถี่และค่าเฉลี่ย

2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะเริ่มจากการ
ถอดเทปบันทึกเสียงแบบคำต่อคำ อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดเทป ทบทวน ทำความเข้าใจข้อมูล จัดกลุ่มข้อมูล
ออกเป็นประเด็น และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

3 วิเคราะห์ผลการวิจัยแบบฐานข้อมูลคู่ขนาน (The Parallel Databases Variant) โดยการ
คัดเลือกเอาผลการวิจัยที่เหมือนกันมาวิเคราะห์เพื่อแสดงถึงความสอดคล้องกันของผลการวิจัยที่ได้จาก
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม และนำข้อมูลที่ต่างกันไปเปรียบเทียบ

4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณเพื่อการพัฒนา รูปแบบและแนวทางการ
บริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามรูปแบบ
การวิจัยเพื่อพัฒนาทฤษฎี (Theory-Development Design)

5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ก่อนและหลังการใช้รูปแบบและแนวทางการบริหาร
จัดการโรงเรียน ด้วยสถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย T-Test

ผลการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

**ผลการศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามในการบริหาร
จัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณร่วมกันพบว่าบริบทและปัจจัยนำเข้าของโรงเรียน
นำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis ได้ผลดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์บริบทและปัจจัยนำเข้าในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลัก SWOT Analysis

ปัจจัยนำเข้า (Input)	
S: จุดแข็ง	W: จุดอ่อน
1.วิสัยทัศน์ของโรงเรียนสอดคล้องกับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.โครงสร้างการบริหารงานชัดเจนและสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3.ครู และบุคลากรเพียงพอต่อการดูแลนักเรียน 4.ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจและเข้าถึงนักเรียนอย่างเท่าเทียม 5.ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันและร่วมพัฒนา 6.ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาโรงเรียน	1.ครูและบุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาโรงเรียนน้อย 2.ระบบการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนยังไม่ชัดเจน 3.มีการใช้ระบบเทคโนโลยีมาบริหารจัดการน้อย 4.ระบบการบริหารงานด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ชัดเจน 5.ระบบติดตามประเมินผลด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ชัดเจน 6.อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ในห้องทดลอง มีน้อย
บริบทในการบริหารจัดการโรงเรียน	
O: โอกาส	T: อุปสรรค
1.มีนโยบายของรัฐในการสนับสนุน 2.เทศบาลให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ 3.สภาพแวดล้อมเป็นกึ่งชนบท คนในชุมชนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจ และพร้อมร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียน 4.การเดินทางมาโรงเรียนสะดวกทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมของชุมชนที่ดี 5.โรงเรียนเป็นที่รู้จักของชุมชน 6.ชุมชนร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และสืบสานภูมิปัญญาไทย 7. เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น	1. นโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อการทำกิจกรรมร่วมกัน 2. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจครัวเรือน ผู้ปกครองจึงมีข้อจำกัดในการสนับสนุนด้านการศึกษากับบุตรหลาน ทั้งเวลา ความสามารถในการดูแล และการจัดหาสิ่งสนับสนุน 3. สิ่งแวดล้อมในชุมชนบางส่วนมีแหล่งอบายมุข เช่น ร้านจำหน่ายสุรา ร้านเกมส์ เป็นต้น 4. ยังมีกลุ่มคนในชุมชนที่เป็นตัวอย่างไม่ดีให้กับนักเรียน เช่น กลุ่มดื่มสุรา หรือเล่นการพนัน 5. ลักษณะที่อยู่อาศัยของนักเรียนบางส่วนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง 6. เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้นักเรียนเข้าถึงสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ และกระตุ้นความต้องการสิ่งของที่ไม่จำเป็น

ผลศึกษาการสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณเพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิเคราะห์ทฤษฎีที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการ และวิเคราะห์เชื่อมโยงกับอักษรที่มีความหมายสื่อถึงโรงเรียนเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของรูปแบบการบริหารจัดการที่เฉพาะเจาะจงกับการพัฒนาโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จนได้รูปแบบการดำเนินงานที่มีชื่อว่า UBON MODEL ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) เข้าใจ (U: Understanding) คือ การสร้างความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์บริบทเพื่อกำหนดเป้าหมาย 2) ทำได้ (B: Best Practice) คือ การสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ที่เหมาะสมกับบริบท 3) ใช้ต่อเนื่อง (O: Ongoing Process) คือ การสร้างความยั่งยืน ขยายผลต่อเนื่อง 4) ขับเคลื่อนชุมชน (N: Network) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ได้ผลดังภาพที่ 1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (UBON MODEL)

ในส่วนของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละองค์ประกอบใน UBON MODEL นั้น จำแนกเป็น 3 มิติ เพื่อการสร้างแนวทางที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของประชากรในโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม โดยจำแนก

เป็นมิติของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อให้สะดวกในการนำสู่การปฏิบัติ กำกับ และติดตาม ซึ่งอธิบายแนวทางในแต่ละมิติไว้ดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบ	มิติผู้บริหาร	มิติครู	มิตินักเรียน
U: Understanding -เข้าใจ สร้างความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การ วิเคราะห์กำหนด เป้าหมาย	1. เข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่ การบริหารให้เกิด 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ 2. เข้าใจบริบทของโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์และกำหนด เป้าหมาย (SWOT) 3. เข้าใจครูและนักเรียน (Empathetic Leader)	1. เข้าใจนโยบาย วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ นำไปสู่การจัดกิจกรรม และการเรียนการสอน แบบบูรณาการกับ หลักสูตร 2. เข้าใจบริบทของ รายวิชาที่รับผิดชอบ 3. เข้าใจนักเรียน	1. เข้าใจบริบทของ ตนเอง 2. เข้าใจบทบาทหน้าที่ ของตน 3. เข้าใจวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ กิจกรรมที่จัดขึ้นตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
B: Best Practice -ทำได้ สร้างแนวปฏิบัติที่ดี ที่เหมาะสมกับ บริบท	1.P: วางแผนดำเนินงานให้ เหมาะสมกับบริบท 2.D: อำนวยการ สื่อสาร สร้างแรงจูงใจ มีส่วนร่วม 3.C: CIPPIEST MODEL ประเมินว่าดำเนินการต่อหรือ ปรับปรุงแก้ไข 4.A: กำหนดมาตรฐานในการ ดำเนินงานต่อเนื่อง	1.P: กำหนดการจัดการ เรียนรู้ 2.D: มุ่งสู่การจัด กิจกรรมแบบบูรณาการ 3.C: ประเมินผลการจัด กิจกรรม CIPPIEST MODEL 4.A: กำหนดมาตรฐาน ในการดำเนินกิจกรรม ต่อเนื่อง	1. ร่วมกิจกรรม 2. ประเมินตนเองและ ประเมินผลโครงการ
O: Ongoing Process -ใช้ต่อเนื่อง สร้างความยั่งยืน ขยายผลต่อเนื่อง	ขยายผล ให้เกิดความยั่งยืน	ดำเนินกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง	ปฏิบัติตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างต่อเนื่อง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข)

องค์ประกอบ	มิติผู้บริหาร	มิติครู	มิติด้านนักเรียน
N: Network - ขับเคลื่อนชุมชน สร้างเครือข่ายความ ร่วมมือ	1.เผยแพร่ผลการดำเนินงาน 2.สร้างเครือข่ายกับชุมชน 3.สร้างเครือข่ายระหว่าง โรงเรียน	1. ดำเนินกิจกรรม/ โครงการร่วมกับชุมชน 2. ดำเนินกิจกรรม/ โครงการร่วมกัน ระหว่างโรงเรียน	1. ได้ร่วมกิจกรรมกับ คนในชุมชน 2. ได้ร่วมกิจกรรมกับ คนต่างโรงเรียน

ผลการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบาง วัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการ

จากการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนารามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบริหารจัดการในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565 โดยมีการวัดผลเปรียบเทียบผลการบริหารจัดการรายปี ด้วยหลักการ CIPPIEST MODEL ระหว่างปีการศึกษา 2563 ซึ่งยังไม่ได้ใช้รูปแบบการบริหารจัดการนี้ เทียบกับ ผลการบริหารจัดการปีการศึกษา 2564 ที่มีการใช้รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน หลังจากนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการในปีการศึกษา 2564 แตกต่างจาก ปีการศึกษา 2563 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลในปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าในทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอด ซึ่งแสดงผลค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) ไว้ดังตารางที่ 3

เมื่อนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการ มาดำเนินการต่อเนื่องในปีการศึกษา 2565 และ วัดผลเปรียบเทียบผลการบริหารจัดการปีการศึกษา 2564 ด้วยหลักการ CIPPIEST MODEL ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปีการศึกษา 2564 แตกต่างจาก ปีการศึกษา 2565 ในด้านผลกระทบ และด้านความยั่งยืน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในปีการศึกษา 2564 แตกต่างจาก ปีการศึกษา 2565 ในด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายทอด และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียน ในปีการศึกษา 2564 แตกต่างจาก ปีการศึกษา 2565 ในด้านกระบวนการทำงาน ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายทอด ซึ่งแสดงผลค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) ไว้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ปีการศึกษา 2563 กับผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปีการศึกษา 2564

ประเด็นพิจารณา	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย		
	2563 Mean	2564 Mean	<i>t</i>
ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา (n = 13 คน)			
ด้านบริบท	3.66	4.10	3.79**
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.36	3.98	5.74**
ด้านกระบวนการดำเนินงาน	3.94	4.19	2.84**
ด้านผลผลิต	3.33	4.04	7.81**
ด้านผลกระทบ	2.83	3.30	3.29**
ด้านประสิทธิผล	3.72	4.08	2.64*
ด้านความยั่งยืน	3.03	3.31	3.22**
ด้านการถ่ายทอด	2.63	3.06	3.13**
ผู้ปกครอง (n = 113 คน)			
ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า	4.03	4.14	3.19**
ด้านกระบวนการทำงาน	3.68	3.94	6.33**
ด้านผลผลิต	3.24	3.53	6.77**
ด้านผลกระทบ ประสิทธิผล ความยั่งยืน และการถ่ายทอด	2.94	3.42	11.09**
นักเรียน (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2564) (n = 30 คน)			
ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า	3.71	4.01	4.06**
ด้านกระบวนการทำงาน	3.42	3.96	4.83**
ด้านผลผลิต	3.26	3.76	6.04**
ด้านผลกระทบ ประสิทธิผล ความยั่งยืน และการถ่ายทอด	3.26	3.74	6.34**

**p-value ≤ .01, *p-value ≤ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ต่อผลการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2565

ประเด็นพิจารณา	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย		
	2564 Mean	2565 Mean	<i>t</i>
ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา (n = 13 คน)			
ด้านบริบท	4.10	4.17	0.65
ด้านปัจจัยนำเข้า	3.98	4.13	1.11
ด้านกระบวนการดำเนินงาน	4.19	4.31	1.20
ด้านผลผลิต	4.04	4.16	1.59
ด้านผลกระทบ	3.29	3.49	2.43*
ด้านประสิทธิผล	4.08	4.15	0.57
ด้านความยั่งยืน	3.31	3.62	3.39**
ด้านการถ่ายทอด	3.06	3.40	2.17*
ผู้ปกครอง (n = 113 คน)			
ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า	4.14	4.20	1.62
ด้านกระบวนการทำงาน	3.94	4.00	1.78
ด้านผลผลิต	3.53	3.71	5.11**
ด้านผลกระทบ ประสิทธิผล ความยั่งยืน และการถ่ายทอด	3.42	3.56	4.04**
นักเรียน (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2564) (n = 29 คน)			
ด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า	4.01	4.11	1.09
ด้านกระบวนการทำงาน	3.96	4.18	2.09*
ด้านผลผลิต	3.76	3.95	2.39*
ด้านผลกระทบ ประสิทธิผล ความยั่งยืน และการถ่ายทอด	3.74	3.92	2.17*

**p-value ≤ .01, *p-value ≤ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์บริบทและปัจจัยนำเข้าในการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลัก SWOT Analysis สอดคล้องกับผลสำรวจปัญหา การสนับสนุนการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะในการสนับสนุนของ ธรรมนูญ เพชรรัช และเอกรินทร์ สังข์ทอง

(2565) ซึ่งพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับ โรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม มีปัญหาการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ปัญหาด้านครอบครัวที่ขาดเงินทุน สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนรู้ ขาดเงินทุนจัดหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ ขาดความรู้ความสามารถในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน และขาดผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด และปัญหาด้านการจัดการของโรงเรียนที่มีสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีที่ไม่เพียงพอ ครูผู้สอนจะต้องปรับกลยุทธ์ในการสอนให้เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามวิจัยของประเทศทางยุโรป จากการรายงานขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พบว่า “นักเรียนไอริชมีการใช้อินเทอร์เน็ตต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิก OECD แต่นั่นน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนมากกว่า” และการวิจัยใหม่ของ McKinsey ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษา ได้รายงานผลการค้นพบสำหรับนักเรียนในยุโรปที่วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินของ Program for International Student Assessment (PISA) 2015 ซึ่งมาจากผลการประเมินนักเรียนอายุ 15 ปี พบว่าการให้นักเรียนเข้าถึง แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ในห้องเรียนอาจทำร้ายการเรียนรู้ของนักเรียน แต่การให้เทคโนโลยีนี้แก่ครูได้ผลเชิงบวกดีกว่า รายงานของ McKinsey อาจทำให้ต้องมีการคิดใหม่เรื่องประเด็นการนำเทคโนโลยีเข้าไปในโรงเรียน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์บริบทและปัจจัยนำเข้าแล้วจึงสรุปได้ว่าในการสร้างรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนในครั้งนี้ จะมุ่งเน้นการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียน โดยมุ่งการเรียนรู้เข้าใจในหลักการ และนำสู่กิจกรรมการเรียนการสอน และการทำงานร่วมกับชุมชนซึ่งถือเป็นจุดแข็งและโอกาสของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังตามเป้าหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันเพื่อสนับสนุนการเติบโตในอนาคตของนักเรียน ถึงแม้จะไม่ได้ใช้เทคโนโลยีมากนักแต่พร้อมที่จะเติบโตและเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล

ในด้านการพัฒนารูปแบบและแนวทาง เนื่องด้วยจุดอ่อนของโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม คือระบบการติดตามและติดตามผลเมื่อดำเนินงานตามนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นในการสร้างรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานจึงสร้างรูปแบบจากหลักการบริหาร แบบวงจรคุณภาพ PDCA (มรกต วงเนตร, 2554; ญัณฐ์ณพัชร อ่อนตาม, 2562) ที่สอดคล้องกับหลักการประเมินผลแบบ CIPPIEST MODEL โดยใช้หลักภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึก (Empathetic leadership) ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่เหมาะสม มาทำความเข้าใจบริบท เพื่อวางแผนได้อย่างพอประมาณและมีเหตุผล ดังที่กล่าวไว้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา (ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์, 2557) และสร้างแนวทางให้เกิด Best Practice และมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้นี้มีชื่อว่า UBON MODEL สะท้อนชื่อของโรงเรียนให้ง่ายต่อการจดจำ และนำไปใช้ในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565

สำหรับผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการ ได้ใช้หลักการ CIPPIEST MODEL ในการวัดผลซึ่งพบว่า มีการพัฒนาในทุกด้านที่วัดผล โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2564 มีความแตกต่างจากปีการศึกษา 2563

เป็นอย่างมาก ถึงแม้ในปีการศึกษา 2565 การพัฒนาจะเห็นได้ชัดเพียงด้านผลผลิตและผลกระทบ แต่ก็เห็นถึงแนวโน้มของการพัฒนาต่อเนื่อง สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบและแนวทางนี้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาโรงเรียนและครูผู้เรียน รวมไปถึงชุมชนได้ ซึ่งรูปแบบและแนวทางนี้ สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice Cases) จากงานวิจัยของ อรพรรณ ป้อมคำ (2561) ทั้งนี้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือองค์กรที่มีบริบทใกล้เคียงกันสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการ UBON MODEL ไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.ระบบการกำกับติดตาม ถือเป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญในการทำให้แผนงานที่วางไว้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นในการนำรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนเทศบาลปลายบางวัดอุบลวนาราม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินการ จำเป็นต้องพัฒนาแนวทางการกำกับติดตามอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายสืบไป

2.การสร้างเครือข่ายและทำให้เครือข่ายเกิดการขยายผลเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นจึงควรหาวิธีหรือแนวทางปฏิบัติในการสร้างเครือข่ายกับชุมชน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3.จากการดำเนินการศึกษาปัจจัยและกลไก เป็นการดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ในเหตุการณ์ปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ดีควรมีการวิเคราะห์แนวโน้มของโอกาสและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อการวางแผนในระยะยาว และควรมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงของรูปแบบแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น กรณีเกิดปัญหาโรคระบาดอีกครั้ง หรือแม้กระทั่งภัยพิบัติทางธรรมชาติ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ลุกลามอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา*.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

จารุรัตน์ ปลื้มชัย และ ปณิธาน วรรณวัลย์. (2561). การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 7(25), 283-292.

ณัฐณิษฐ์ อ่อนตาม. (2562). เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle). *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(3), 39-46.

ธัญนันท์ เพชรรักษ์ และ เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2565). การเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มดินสอสี ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 14(2), 1-15.

- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และ อินตา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. *วารสารมหาวิทยาลัยวาริชภูมิ*, 4(1), 176-187.
- บุญดี บุญญากิจ และ กมลวรรณ ศิริพานิช. (2546). *Benchmarking ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์
- พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต. (2561). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- พินิจ เครือเหลา และ วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 14(1), 268-282.
- พินิจ มีคำทอง และ โกวิทช์ แสนพงษ์. (2562). เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 9(3), 111-120
- ภัทรภูมิ วัฒนศัพท์, เสาวณี สิริสุขศิลป์ และ ประกฤติยา ทักษิโณ. (2565). การศึกษาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึกในผู้บริหารโรงเรียนเอกชน: การวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 12(1), 137-149.
- มรกต วงษ์เนตร. (2554). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูเพื่อจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนด้วยวงจรคุณภาพเดิมมีง ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). เทคโนโลยีอาจมีผลเสียต่อการเรียนรู้ของนักเรียน. *Focus ประเด็นจาก PISA, ฉบับที่ 34* (ตุลาคม 2561).
- อรรวรรณ ป้อมดำ. (2561). การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620925_132232_3434.pdf
- Gulick, L. & Urwick, L. (2003). *Papers on the Sciences of Administration*. London: Routledge.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Peters, T. J., & Waterman, R. H. (1982). *In Search of Excellence: Lessons from America's Best-Run Companies*. New York: HarperBusiness.